

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felelős szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 ft., félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legutányabbban árban közölünk.

Vigyázzatok.

Sátoralja-Ujhely, decz 6.

A hatalmasok körül mindig kisebb-nagyobb udvar keletkezik. Mint a herék az anyaméhek körül, úgy rajzanak azok az élősdiék, kegyeslék mozdulatokkal s mindig szolgálatra készen. A korrupció és erkölcsi sülyedés korszakában ezen proletárok száma mindig nő. Kegyelesök, akik egy szép mosolyért egy kis anyagi haszonért megtagadják vallott elveiket, s elhagyják a zászlót, melynek örök hűségét esküdtek, lépten-nyomon találhatók. Az önértetes ember határozott, jellemes fellépéssel kudarcot vall a csúszo-mászó féreggel szemben. Ki számolhat arra, hogy a tehetség érvényesüljön, az érdem jutalomban részesüljön?! Széleskörű összeköttetés, protekció, ez a haldokló századnak jel-száva. A »stréberség« aranykora ez.

De ilyes hangra azt szokták ezek mondani: „nem szabad az ördögöt feketébbre festeni, mint amilyen valóban.” Szomorú dolog volna, ha a lefestett kép mindenkire ráillené, ha az elposványosodás, az elfajulás oly méretű volna, hogy — Diogenes módjára — lámpával kellene keresni az őznetlen, tisztá erényű embereket.

Nehéz napok várnak városunkra.

Kell, hogy valaki résen álljon, hogy az amugy is kiüzködő polgárságot minden újabb tehertől megóvja. Az új rend, melynek értelmében Sátoralja-Ujhely város nagykörűvé lesz, ma-holnap életbe lép.

Az új rend, a megváltozott adminisztráció, új hivatalokat, új embereket kíván. Ha megszűnik a gyámság, ha már magunktól akarjuk ügyeinket rendezni és vezetni, úgy talán az sem másodrendű kérdés, kik lesznek a városi adminisztrációnak vezetői?

Ha már nagyobb fizetési hivatalnoki karra van szükség, elvárhatjuk-e, hogy ezek értelmiség, intelligencia és szakképzettség tekintetében kifogás alá nem fognak esni? Avagy itt is protekció és nem az érdem fog érvényesülni? Félő, hogy a jól jövedelmező állások betöltésénél a kapaszkodó udvaroncok fognak győzedelmeskedni. Családi összeköttetések, apró szolgálatokra való hivatkozások elegendő ok lesz, hogy valamelyik állás méltatlan, egyáltalában nem arra való ember kezébe kerüljön.

E lapnak hivatása: szemmel tartani, ellenőrizni minden olyan eljárását, mely a város polgárságának érdekeivel ellenkezik.

Igen sok fontos ügy vár elintézésre. A megélhetési viszonyok városunkban roppant megvannak

nehézítve Ideje volna talán már a lakosság anyagi érdekeit előmozdítani, nemcsak újabb terheket rakni vállalkra, hanem a nagy elszegényedésnek útját állani.

Tudjuk nagyon jól, hogy mi idézte elő az elszegényedést. Ezen betegségét homeopathice kellene orvosolni. Alkalmat adni a szegényebb osztálynak is, hogy a filokszera által elpusztult szőlőjét újra művelhesse. Megfelelő tőke nélkül nem lehet szőlőt művelni. A jómódu ember szüretel, szegény szomszédja bús szívvel nézi parlagon heverő szőlőjét, nincs senki, aki neki segítséget nyújtson.

Igen! Szegény a nép, a polgárság szegényebb része küzd a megélhetéssel, a gazdagabbja is el van adósodva. És minden nap újabb és újabb terheket ró a vállakra. Vajjon meggondolták-e ezek a teherkövacsolók, hogy mit tesznek. Fognak-e tudni rekompenzációt adni az önzó érdekeik keresztülvételére összekovácsolt terhek ellenértékéül?

A közel jövő megmutatja majd, vajjon aggodalmaink alaptalanok-e, vagy pedig tényleg a korrupció és stréberség uralma alá kerülünk? Hiszünk és reméljük, hogy a polgárság józanabb része mindkét esetben ismerni fogja kötelességét

A MEGYE ÉS A VÁROS.

Mi az igazság?

— Válasz a »több polgár« cikkére. —

I.*)

Sátoralja-Ujhelyben a nagyközségnek rendezett tanácsu városává való átalakulása ügyében több polgár által közzétett deffenzív levélre elérkezettnek látjuk az időt válaszolni, fentartva és újabbban is igazolva azon jelszónkat, hogy »delendam esse censeo« magyarul megmondva: szükségtelemnek, céltévesztettnék és lakosságunk anyagi romlásának hirtetjük folyamatban lévő átszervezedésünket.

A több polgár levele röviden három alapeszmén mozog; először: tagadják, hogy az átszervezedés genezise és megvalósítása az uralkodó politikai párt és rendszere érdekében politikai háttérrel bírt volna és bírna; másodsor: tagadják, hogy annak mozgatói klikkesoportot képeznének; harmadsor: tagadják, hogy az átalakulás olyan jelentékeny közköltségi külfömbözetet idézne elő és hogy ez által elszegényedett lakosságunk adóterhe oly ijjesztő mértékben emelkedni fog, mint a hogy azt állítottuk.

Jelenleg a második pontról a klikk ügyeiről nem kívánunk szó-

*) folytatása II. alatt következik.

TÁRCA.

Dal egy kávésléányról.

Irta: Göde Jenő

A szöke Gita énekelt. Aranyosan rezgő szoprán hangján énekelt egy szerelmes szép nótát:

Kedves rózsám, ha elmegyek messzire
Jutok-e még valaha az eszedbe...

Boris Pista kísérte a zongorán. A kis hávéház minden zugából apró, elhaló hullámokban csengett vissza a dal, meg az öreg zongora férfias akkordja.

A szép Szemző Béla odakönyökölt a zongorára és úgy hallgatta. Az a kis szöke gyereklány pedig énekelt tovább, s a mig énekelt, a szemé, a lelke egészen belevezett a szép, erős ember szemébe.

A kávé, Eder papa, gyújtogatni kezdte a gázt. Meggyújtotta az egyetlen billiard asztal felett is, azután kiment s az ajtó előtt függő lámpással bibelődött.

Eder papa ezelőtt valami félével jött fel a két lányával a Hargita alá, s a Terézváros egyik kis utcájában kávéházat nyitott. Két hét múlva már ott függött az ajtó felett a tejevügi lámpa, amelyre három billiard golyó volt festve, s amelynek fényénél fékete

betűk váltak ki a házfalról; Caffé Eder.

S két hét múlva már az éjszakába zongorahangok verődtek, s egy üde, csengő léányhang dalolt hozzá mélabús nótákat. Eder papa léányai voltak. A barna, komoly Mari játszott, a kis Gita meg énekelt a vendégek mulatására.

Hanem vendégek, azok gyéren voltak. Egy pár nekibuzult lakatoslegény virrasztotta csak át az éjszakát egy üveg árva sör mellett, vagy egy-egy gyári irnok tért be egy fekete kávéra Szóval az üzlet rosszul ment.

Egyszer aztán Boris Pista rábukant a kis kivéházra. Bement, megismerkedett a lányokkal s másnap már elhozta az egész kompániáját. Valamennyi gavallér gyereklé, jogászok s a legtöbbje tartalékos huszár. Azóta aztán eljárak majd minden este, — a szép Szemző Béla, a kis fekete Baróti Laci, meg az ábrándosszemű, gyereklékű Wagner Géza.

Eder papa oda volt a boldogságtól. Az üzlet erős lendületnek indult. Az irnok minden este pezsgőt ittak. A kis-csiki fukar öreg kávé rakosgatta egymásra a zölzhasu bankókat.

A két léány pedig játszott tovább estéről-estére. Hanem most már az uraknak. A lakatoslegények, diurnisták lassankint elmaradoztak. Nem marasztotta őket senki, nem is igen vették észre. Csak egy gyári irnok járt még

oda. Leült szótlanul egy sarokba s iszogatta fekete kávéját.

Egy napon azután Boris Pista azt vette észre, hogy valahányszor Szemző Béla ott van, a szöke Gita alig beszél egy szót. Észrevette, hogy ha énekel, a hangja akadozik, mintha valami belső forróság lepné el, majd pedig idegesen és nagyon, de nagyon fájón cseng. Szóval észrevette, hogy a kis kávésléány szívében egy tiszta, epedő szerelm feledszék, s hogy az a léány-szív tele van annak a szép, szöke embernek a daliás, férfias alakjával.

A derek fiut nagyon bántotta ez a felfedés. Jól ismerte Szemző Bélát. Ez a szép fiu egyike volt azoknak a sajátságos, aljabbán jó, de végtelenül könnyelmű embereknek, akik, mint a hinar vonjak magukhoz az asszony-lelket, s akik mindig veszedelmesek, mert nekik nincs veszteni valójuk.

Boris Pistanak is eszébe jutott az a kis halasi ügyvédné, akinek egyszer ő vette ki a kezéből a pisztolyt. Beláért akarta az is szétlőni a szép, fürtös fejét.

Gondolkozni kezdett. Tudta jól, hogy a Béla apja egy büszke, gőgös öreg gentry, aki fia számára már talált is egy sárosmegeyi léányt, Boris Pista tudta azt is, hogy amit az öreg úr a fejébe vesz, azt ki is szokta vinni.

Egyszer Szemző Béla valamiért hazament Sárosba, Boris Pista felhasználta az alkalmat. Odament a léányhoz és egész egyszerűen elkezdte:

— Béla elment.

Gita meglepetve, szinte ijedten kapta fel a fejt.

— Hová?

— Haza, a menyasszonyához!

A léány elhalványodott. Nem szólt semmit, csak imbolyogva ment ki a tereméből. Odakünn aztán elkezdett sírni.

Boris Pista nagyon megsajnálta. Szemrehányást tett magának, hogy a szegény kis lányt úgy elkeserítette.

Másnap aztán, mikor Szemző Béla visszajött, Gita olyan volt, mint egy letört virág. Nagyon csendesen, hallgatagon ült le a zongora mellé, s csak mikor az urak kérték, kezdett el énekelni:

Kedves rózsám, ha elmegyek messzire...

Sohasem énekelt olyan szépen. A szomorú, epedő nóta minden hangja egy-egy zokogó panasz volt a lány ajkán.

Béla oda ment a zongorához és hallgatta. Azután ő is beleavagolt, gyönyörű, lágyan csengő baritonján:

Gondolsz-e reám a távolból

Néha-néha szép kedveem.

Vagy elfeledsz, mintha nem is

Látál volna sohasem...

Gita nem bírta ki tovább. A szeméből előtörték a könnyek. Hirtelen kiment.

A fekete Baróti Laci csodálkozva nézett utána, azután odafordult Szemzőhöz.

zöldést akar szerezni ezen panasz alaposságáról. miert is felkéri a kereskedőket, a mennyiben előfordult konkrét esetekről adatok állnának rendelkezésükre arról, hogy áruik a vasúti szállítás alatt megdézsmáltattak, azokat saját érdekében a kamara rendelkezésére boesása.

Pályázati hirdetések érkeztek a kassai kereskedelmi és iparkamarához, melynek tudakozódó irodája a szükség felvilágosításokat adja.

M. kir. államépítészeti hivatal Kassa 1895 szám. A Krasznik-Bazita-Szepsii törv. hat. közút 18. a) számú betonátesz helyreállítására. Költség előirányzat 547 ft 72 kr. Pályázati határidő 1898. december 20. délelőtt 10 óra.

M. kir. államépítészeti hivatal Kassa 1388 sz. A jablancai róm. kath. templom és paplak helyreállítására. Költség előirányzat 769 ft. Pályázati határidő 1898. december 28-án d. e. 10 óra.

M. kir. államvasutak üzemeltetősége Debrecen 32092 sz. 1899. esetleg 1900. és 1901. években szükségletű pályafentartási faanyagok szállítására (a részletes kimutatás ezen kamaránál megtekinthető). Pályázati határidő 1898. december 28. déli 12 óra.

Folyadékok szállítása. A cs. és kir. közös külügyminiszterium értesítése szerint a szerb kir. pénzügyminiszter azon tapasztalt visszaélés folytán, hogy a megvámolás foganatosítású magánraktárakban elhelyezett folyadék szerű áruk tulajdonosai a vámélejárásor konstatált áruhiányt azzal indokolták, hogy az áru kifolyt vagy elpárolgott stb. a magánraktárak tekintetében köveendő eljárás tárgyában 1897. évi március hó 15-én 4060. szám alatt kiadott rendelet 16. §-a alapján elrendelte, hogy az eddig fennállott gyakorlat megszüntetésével ezenül bor, pálinka és cognac magánraktárakban egyáltalában nem rakározható, egyéb folyadékat pedig magánraktárakban csak oly föltétel alatt rakározható, hogy a tulajdonos a rakározott áru mennyiségben mutatkozó hiányért felelős és köteles egyttal az összes vámdíjakat raktárnyilatkozatokban megjelölt mennyiségű áru után megfizetni.

Az esti csillag.

A kertben ül az én kis angyalom
És elmereng az esti csillagot,
Elnézi hosszan, édesen merengve
Mint ha odarepülni volna kedve.
Ne nézd úgy édes azt a csillagot,
Azért hogy olyan fényesen ragyog,
Ne vágj átána oly forrón, epedve,
Mert nem szelb az a földi semmivel se.

Hazugság az a fény, — ne higgy neki,
Távolbul a föld is úgy néz ki,
S köztől ott sincs más, csak szenvedés,
A boldog ember ott is oly kevés.

S lehet, hogy ott is épp oly andaloga,
Tekint fel egy kis lány a csillagokra,
Felnéz a földre épp olyan merengve,
S oda repülni éppen úgy szeretne

Busa Barna.

APRÓ REGÉNYEK.

A MAJORESKÓ.

Irta: *László Béla.*

Kinos csend állott be. A gróf városnyakán kidagadt az erek, a grófnő szemei könybe lábadtak, csak Viktor állott a salon közepén hallgatag.

— Ezt nem hittem volna, — mondta a gróf kedves hangon.

— Viktor, Viktor... sopánkodott az anyja.

— Nem, ezt nem hittem volna...

Ez a Gaitano-esalád vezette. Mindnyájan egyikép kezdjük: bizakodással s mindnyájan egyikép végezzük: lemondással. Csak én voltam balgatag: hittem benned.

— Apám... nem tehetek másképp.

— Tudom. Én is azoképp eszelekedtem.

Elvettem az anyádat, s aztán, a mi meg reám esett, elvertük azt is. Milyen fényes emlékek... A florenci palotánkat, melynek csak egy harmadrésze volt az anyém, elmulattuk... Hogy ragyogott szépségben az anyád... Milyen édes dallamai voltak a velenceiszereadoknak... Milyen bohó jó kedvünk volt azokon a nizzai carnevalokon... Egyszerre aztán megperdült a dob... Emlékszel még rá, úgy-e, mama?...

Felkaecagott.

Ettől a kacajtól felszaradtak a grófné könnyei és vértét Viktor szíve.

— Apám... nem tehetek másképp.

— Igazad van... Én is ezt mondtam az apának! Jól van, másolni fogom az árva betűösszegeit tovább... Az anyád is, had! járjon tovább gyalog, a fő-utcaán, a kis piacon, sárban és piszokban, felselyemben... Persze, nem tehetsz másképp. Szerelmes vagy... persze!

Az inas belépett, leszedte a reggeli fües evőeszközöket, s odarakta a gróf elé az újságokat. Az idegesen lapozni kezdett bennük, keserű mosollyal, homályos szemekkel...

Mikor az inas kiment, ismételte, gúnyosan, epéen:

— Persze, szerelmes vagy!... Na jó. Akkor hát vége, mindennek vége. Nem vagy immár Gaitano majoresko, fiam! Tudod-e? Majd betesznek a vidékre segédzolgarabirónak, hah, Kelemen Pál fiskális igen befolyos ember... De mi ez? Olvasd csak... olvasd... Kelemen Pálról szól... Hogyan? Elfogták az éjjel, a hálból hazatérve, a detektív várt re... váltót hamisított... Na, barátom, rosszul választottad ki az apósodat!

Viktor gyorsan, lílegve olvasta el a rettentő hirt. Lesújtotta. Az első pillanatban nem is tudott gondolkodni. Csak aztán, kesusú fájdalom között, került elibe llus ára, elkezdte ezt a kínos éjszakát, ezt a keserves, gyötör, öb, borzadalmakkal, szörnyűségekkel teli éjszakát, melyet — a lány végig szenvedett. Eszeveszetten futott hozzá.

A lány még báli ruhájában volt, s ott térdelt az ágya előtt. Könyei kiszáradtak és hangja torkába fult.

— llus... én vagyok...
A leány meg se mozdult.
llus... édes menyasszonyom...
néz reám... mindenki elfordulhat toled, de én a tied vagyok... a tied örökre.

(Folytatása következik)

A szerkesztőség üzenete:

B. E. Tessaék türelmével lenni. A véderő urasítás 111 §-a alapján a községet sorozási költségekké l megterhelni nem szabad. Ezt már megírjuk Önek. Majd ha pár hó múlva ak uelis lesz, foglalkozni fogunk vele. Jól hallotta, mi tudtuk és az ilyen üeszétéktől sem riadunk vissza. Ez a korema falai közt mondják ugyan, de mi stól sem fogunk megijedni. Meglátja, hogya a koremai ijesztéget bevállják, az öklösorító logja a röviddebb húzni.

Zs. J. P. t. k. Alkalmilag személyesen tessük tisztelőnket. Nem következtetés, hogy mert az egyiknek szabad, nekünk is szabad volna. Mi feljegyzett és üldözött organum vagyunk, tehát jobban kell vigyáznunk. Bármit is igen szívesen veszünk. De a kiadót mégis könnyelműség volna cívába keverni.

Th. J. Helyben. Majd átcsavassuk és ha jó közölni fogjuk.

M. J. Kolozsvár. G. A. Miskolcz. K. J. B. M. E. F. Bpest. Th. H. Sch. H. né. K. L. né. Független és többeknek: Felelős szerkesztőnk szívből köszöni a gratulációt.

Özv. W. né. Bpest. A méltóságos asszony címre is küldetnem lapot. Külömben e napokban gratulál és nem említtet semmit, elbél következetem, hogy megkapta. E hó folyamán már ökvelen Pesten leszek és mindenesetre meglátogatom Ö.öket. A kis Józsi a lap-megindulával üdvözölt Nagy-Becskerekéről, azt írta, hogy az internatusz rendkívül meg vannak vele elégedve.

Kiadó: LANDESMANN MIKSA.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésékként alkalmazatik köszvényél, csúznál, fagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakorlatban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban késlelben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértéki utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utatsítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Állatbiztosítás.

Alóírott biztosító társaság kaucióképes **vezérképviselőt** keres Zemplénmegye területére Sátoralja-Ujhely székhelyhely.

Ajánlatok közvele-nül az Igazgatóságához (Budapest, Erzsébet-kör-út 27. sz. a.) cím-zendők. Magyar köl-ösönös állatbiztosító társaság m. sz.

Karácsonyfa-díszek

Uj! gyönyörű hivitelben! Uj! dús választékban!

lametta, angyalhaj, viasz-angyal, bon-bonier, láncok, lampionok, üvegdísz, viaszkgyertya a legjutányosabb árak

Ifjúsági iratok! mellett kaphatók: *Képeskönyvek!*

Landesmann Miksa és Társa
KÖNYV-, PAPIR és ÍRÓSZERKERESKEDÉSÉBEN
SÁTORALJA-UJHELY.